

■ «Η ελληνική ψυχή είχε πολύ βαθιές τις ρίζες»

Πριν τὸ μεγάλο ξεσηκωμὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως τοῦ 1821*

- **1462.** Ἐννέα χρόνια μετὰ τὴν πτώσι, τῆς Βασιλεύουσας, πρώ-
τη ἢ **Λέσβος** ἐπαναστατεῖ καὶ λευτερώνεται. **Μ**ὰ μόνο γιὰ
ἓναν χρόνο... **Π**άλι σκλαβιά, πάλι σφαγὴ καὶ χαλασμός ἀπ’
ἄκρη σὲ ἄκρη στὸ νησί, τούτη τὴ φορὰ ἀπὸ τοὺς Τούρκους
γενίτσαρους.
- **1463.** Ἕνας μακρότατος ἀγώνας δεκαῆξι χρόνων ξεσπᾶ στὸν
Μοριά, μὲ ἀφορμὴ τὴν ρήξη Ἑνετῶν καὶ Τούρκων γιὰ ἐμπο-
ρικούς λόγους. **Ἡ** Πελοπόννησος φλέγεται, ἀλλὰ ἡ σύναψη
εἰρήνης μὲ τὴ Βενετία σβῆνει κάθε ἐπαναστατικὴ ἐστία.
- **1481.** Πενήντα **κωμμοπόλεις** καὶ **χωριά** τῆς **Ἡπείρου** ἐπα-
ναστατοῦν καὶ αὐτές! **Ἄ**λλὰ χωρὶς βοήθεια, χωρὶς συνέχεια,
μόνο μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πίστη. **Ἔ**τσι θὰ γενεῖ τὸ θάμα,
σὰν ἔρθει ὁ καιρός...
- **1571.** Πέρασε σχεδὸν ἓνας αἰώνας... **Μ**ὲ ἀφορμὴ τὴν βαριά
ἦττα τοῦ τουρκικοῦ στόλου στὴ Ναυμαχία τῆς Ναυπάκτου,
ξεσηκώνεται ἡ **Ρούμελη**, καὶ ἡ **Ἡπειρος** ἀκολουθεῖ πάλι.
- **1585.** Ὁ ἐπαναστατικὸς ἀναβρασμὸς γιγαν-
τώνεται στὴν **Ἀκαρνανία**, μὲ πρωταγωνι-
στὲς αὐτὴ τὴν φορὰ Ἀρματωλούς.
- **1611.** Ἀπελευθερώνονται τὰ **Τρίκαλα**. **Οἱ** Ἕλ-
ληνες μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ἐπίσκοπο Λαρί-
σης Διονύσιο τὸν Φιλόσοφο (τὸν ἐπονομα-
ζόμενο Σκυλόσοφο), βαδίζουν κατὰ τῶν Ἰω-

Διοσύνιος
ὁ Φιλόσοφος.
(περ. 1560 - 1611)

αννίνων. **Α**περίγραπτα μαρτυρικό τὸ τέλος του!!!... **Ἡ** ἐπιχείρηση ἀποτυγχάνει καὶ τὸ νέο αὐτὸ κίνημα καταρρέει.

Ἰωάννης
Δασκαλογιάννης.
(1725-1771)

- **1645.** Ἀντίθετα ἡ ἐπανάσταση στὰ **Χανιά** ἔχει θετική ἔκβαση καὶ ἐκεῖνα μένουν ἐλεύθερα γιὰ 15 συνεχῆ χρόνια.

- **1680.** **Ἡ Πελοπόννησος**, μετὰ ἀπὸ ἑπταετῆ ἀγῶνα, ἐκδιώκει τοὺς Τούρκους, μὰ ἀλίμονο: πέφτει στὰ χέρια τῶν Ἑνετῶν!...

- **1687.** **Καὶ** μπορεῖ ὁ ἀγῶνας νὰ μεταφέρεται στὴν **Στερεά**, ἀλλὰ λήγει ἀδοξα. **Οἱ** Τούρκοι κλείνονται στὴν Ἀκρόπολη Ἀθηνῶν, ποὺ δέχεται πλῆγμα ἀπὸ τὴν βόμβα τοῦ Ἑνετοῦ Μοροζίνι. **Οἱ** Τούρκοι συμμαχοῦν τώρα μὲ τοὺς παπικοὺς Ἑνετοὺς.

- **1766.** **Νέο** ἀποτυχημένο ἐπαναστατικὸ κίνημα στὴν **Ἥπειρο**.

- **1770.** **Ἡ** ρωσικὸς στόλος μὲ τὸν Θεόδωρο Ὁρλώφ καταπλέει στὸ Αἶγαῖο καὶ οἱ Ἕλληνες ξεσηκώνονται καὶ πάλι **Μάνη, Αἴγιο, Κορινθία, Λιβαδειά, Αἰτωλοακαρνανία** καὶ τὰ θρυλικὰ **Σφακιά** μὲ τὴν ἡρωϊκὴ μορφή τοῦ Δασκαλογιάννη.

Λάμπρος Κατσώνης.
(1752 - 1805)

- **1782.** **Α**ποστολὴ ρωσικοῦ στόλου στὸ **Αἶγαῖο** μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Λάμπρο Κατσώνη, ποὺ ὑποδαυλίζει τὸν ἀγῶνα τῶν ὑπόδουλων Ἑλλήνων, χωρὶς ὅμως ἐπιτυχία.

παπα-Εὐθύμιος
Βλαχάβας
(περ. 1760-1809).

- **1808.** **Νέα** ἐπαναστατικὴ κίνησι στὴν περιοχὴ τῶν **Χασίων** καὶ τοῦ **Ὀλύμπου** μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν παπα-Εὐθύμιο Βλαχάβα. **Καὶ** αὐτὴ ὅμως χωρὶς ἀποτέλεσμα.

- **1821.** **Φ**εβρουάριος 1821, **Ἰάσιο Μολδοβλαχίας**, πρωταγωνιστὲς Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης καὶ Ἱερὸς Λόχος. **Π**ρᾶξι ὑπέρτατης θυσίας καὶ ἡρωϊσμοῦ!

- **25η Μαρτίου 1821.** **Ξ**ημέρωσε ἡ αὐγὴ τῆς Λευτεριᾶς! **Ἀ**γία Λαύρα, ἐπίσημη κήρυξη

τῆς Ἐπανάστασης.

- Μέσα στὰ 400 χρόνια σκλαβιᾶς οἱ ἱστορικοὶ ὑπολογίζουν **16** ἐπαναστατικὰ κινήματα καὶ **124** ἐξεγέρσεις.
- **200 χρόνια μετά...** Τόσο αἷμα, τόσοι ἀγῶνες, τόσες θυσίες...
"Ὅλα χαμένα καὶ ἄδικα; Χωρὶς λόγο καὶ οὐσία; Κανένα ὄφελος; Καὶ ἡ Λευτεριὰ γιατί ἀργοῦσε νὰ ῥθει;
"Ἦθελε πίστη νὰ ριζώσῃ καὶ ψυχὴ ἑλληνικὴ ν' ἀντρειωθεῖ,
νὰ τὴν παλέψῃ καὶ νὰ τὴν ἐδραιώσῃ στέρεα καὶ γερά,
ὅπως τῆς ἔπρεπε... Γιατὶ «τὴν εἶχε ὑπογράψῃ ὁ Θεός...»

(*) Περιοδ. «Πρὸς τὴ Νίκη», ἀριθμ. τεύχους 849/Ἰανουάριος 2021, σελ. 18-19. ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.

Μνημεῖο Ἱεροῦ Λόχου 1821.
Πεδίον τοῦ Ἄρεως.

Σὲ σχέδια τοῦ Ἀρχιτέκτονος Σταμάτη Κλεάνθη
(1843), ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε Ἱερολοχίτης.